

Përkthimi i certifikuar nga gjuha frënge

Qendra universitare Ramond e mjekësisë ligjore -----

Njësia romande e mjekësisë feronzike -----

Chemin de la Vulliette 4, CH-100 Lausanne 25 -----

Prof. Dr. mej. Tony Fracasso
Mjek shef, përgjegjës

Dre mjek Claudia Castiglioni
Mjeke ndihmëse, përgjegjëse për faqen e Lausanne

Tel.: 021 314 70 70
www.curml.ch

Lausanne, më 9 shtator 2019

N/ref. EI190001 SG/TF/VIC – ekspertizë plotësuese e EI180001
V/ref: PPN / I nr. 461/16

Më 5 shkurt 2018, ne kemi pranuar nga z. Metush Biraj, Prokuror kombëtar i Republikës së Kosovës, një urdhër në kuadër të një kërkesë të ndihmës së ndërsjellë ndërkombëtare që lidhet me vdekjen e :

Z. DEHARI Astrit

I lindur më 26 shkurt 1990

I mbajtur në qendrën e paraburgimit në Prizren (Kosovë)

Vdekja konstatohet më 05 nëntor 2016 në 15:55

Më 25 maj 2019, ne kemi pranuar një pako që përmbante objektet që u morën në konsideratë për analizën e ADN. Kjo shtesë e tanishme e ekspertizës merret vetëm me analizën e ADN-së.

Më 14 qershor, ne kemi bërë një raport të parë (ekspertizë EI18001), i nënshkruar nga Profesorët Fracasso dhe S. Grabherr dhe Dr. D. Aguiar. Ky raport bazohej mbi dosjen e transferuar në procedurë e cila na është përcjellë sipas mandatit tonë. Ajo bazohej në veçanti në mbi analizat e reja dhe interpretimet e videove, fotografive dhe dispozitivet histologjike të autopsisë të z. DEHARIT, si dhe albumi i fotografive e vendit të gjetjes së trupit.

Qëllimi i kësaj ekspertize të re është integrimi i analizave gjenetike në konkluzionet tona mjekoligjore. Ne jemi përgjigjur në kërkesën tuaj. Ju do ta gjeni më pastaj ekspertizën tonë e cila bazohet në :

- Raportin e analizës ADN 19-T03497 që ka të bëjë me ri-analizën e disa mostrave që përmban dosja e pranuar më 25 maj 2019
- Raportin e ekspertizës EI 180001.

I. PËRKUJTIMI I FAKTEVE

Më 5 nëntor 2016, pak pas orës 15:00, z. DEHARI Astrit është gjetur i pajetë në qelinë A3 të qendrës së paraburgimit në Prizren në Kosovë, ku ishte mbajtur për terrorizëm dhe posedim ilegal të armës. I transportuar në spitalin rajonal të Prizrenit, u konstatua vdekja e tij në 15:15 të njëjtën ditë.

Trupi i pajetë i z. DEHARI Astrit është gjetur nga tre të mbajtur të tij, pas kthimit nga shëtitja në të cilën z. DEHARI Astrit nuk ishte dalë sepse ai ndjehej keq. Në momentin e gjetjes së trupit të z. DEHARI Astrit i shtrirë në shpinë mbi dysheme, me një shishe mjaltë prej plastike në gojë. Një autopsi mjeko-ligjore është kryer mbi trupin e pajetë të z. DEHARI Astrit në Institutin e Mjekësisë Ligjore të Kosovës. Raporti i autopsisë konkludoi një asfiksi mekanike nga pengesat e rrugëve të frymëkampiones me një objekt i qëndrueshmërisë së ngurtë dhe me një ndalesa refleksi të aktivitetit kardiak. Për ndryshe, lëndimet në nivelin e qafës dhe të kyçit të dorës së majtë janë përshkruar si të vetë-shkaktuara. Në përfundim të hetimit, është konkluduar se z. DEHARI Astrit kishte bërë vetëvrasje duke u asfiksuar me një shishe plastike. Familja e të mbajturit, duke pasur dyshime në hetimin preliminar, kanë kërkuar që ekspertë mjeko-ligjor të zgjedhur nga ata të jenë të pranishëm gjatë autopsisë. Sipas mendimit të tyre, vdekja e z. DEHARI është pasojë e një asfiksioni mekanik traumatik i shkaktuar nga një obstrukcion i rrugëve ajrore interne, i nxitur nga një shtypje e madhe e një objekti me përbërje të fortë.

II: ANALIZA GJENETIKE

Cf raporti 19-T03497-vic.

Përkthimi i certifikuar nga gjuha frënge

Qendra universitare Romand e mjekësisë ligjore -----

Njësia romande e mjekësisë feronzike -----

Chemin de la Vulliette 4, CH-100 Lausanne 25 ----- f. 1/11

Njësia e gjenetikës mjekoligjore

Vincent Castella, Dr es Sc.

Përgjegjës

Tel : +41 21 314 70 70

www.curml.ch

Merita Gashi
Këshilltare e Kryeprokurorit të Shtetit
Republika e Kosovës
rr. Luan Haradinaj
Prokurori i shtetit Kati 1 Zyra 104
Prishtinë
Kosovë

Lausanne më 12 gusht 2019

N/ref : 19-T03497 – vic

V/ ref. PPN / I nr. 461/16

Ref. URMF : E1180001

Raporti i analizës së ADN-së

Zonja, Zotërinj

Ne kemi pranuar nga z. Metush Biraj, Prokuror kombëtar i Republikës së Kosovës, një dosje të datës 5 shkurt 2018, në kuadër të një kërkesë të ndihmës ndërkombëtare. Kjo dosje i drejtohet Qendrës Universitare Romand e Mjekësisë Ligjore me kërkesën që të ndërmerren të gjitha hulumtimet e pavarura të nevojshme për të hedhur dritë mbi vdekjen e :

Z. DEHARI Astrit

I lindur më 26 shkurt 1990

I mbajtur në qendrën e paraburgimit në Prizren (Kosovë)

Vdekja konstatohet më 05 nëntor 2016 në 15:55

Më 25 maj 2019, morëm një pako që përmbante objektet që përmbante objektet që u morën në konsideratë për analizën e ADN. Kjo shtesë e tanishme e ekspertizës merret vetëm me analizën e ADN-së. Ajo është e bazuar në :

- Një përkthim të raportit të ekspertizës gjenetike të “Agjencisë Kosovare të Forenzikës” të 18 nëntorit 2016 të titulluar raport i ekspertizës për prokurorin e përgjithshëm AFK/2016-3193/2016-2859.

Nr. labo : 19-T03497

- Një përkthim të raportit të ekspertizës gjenetike të “Agjencisë Kosovare të Forenzikës” të 25 nëntorit 2016 të titulluar Raport i ekspertizës për prokurorin e përgjithshëm AFK/2016-3193/2016-2905.
- Një DVD me mbishkrimin “ELEKTROFERROGRAMET . ASTRIT DEHARI” që përmban profile të ADN,
- Raportin EL180001 të CURML të 14 qershorit 2019,
- Ri-analizën e disa mostrave që përmbushin pakon e pranuar me 25 maj 2019

Ekspertiza jonë është e përbërë nga :

1. **Analizat e ADN-së të “Agjencisë Kosovare të Forenzikës”**
 - 1.1. **Përkthim të raportit AFK/2016-3193/2016-2859**
 - 1.2. **Përkthim të raportit AFK/2016-3193/2016-2905.**
 - 1.3. **Vërejtjet sa u përket analizave të ADN-së të “Agjencisë Kosovare të Forenzikës”**
2. **Analiza të reja të ADN-së**
 - 2.1. **Metodat**
 - 2.2. **Materiali dhe rezultatet**
 - 2.3. **Vërejtjet dhe interpretimet**
3. **Bilanci i analizave të ADN-së dhe konkluzionet**
 - 3.1. **Analizat e realizuara nga “Agjencisë Kosovare të Forenzikës”**
 - 3.2. **Analizat e realizuara nga CURML**
 - 3.3. **Konkluzionet**
4. **Bibliografia**

Raporti aktual është i vlefshëm vetëm për mostrat e analizuara dhe në kufizimet e ndjeshmërisë së metodave të përdorura. Ky raport nuk mund të riprodhohet, përveç në integralitetin e tij, pa autorizimin me shkrim të laboratorit. Sipas Urdhëresën për profilet e ADN-së (RS 363.1, neni 6 al. 2), e gjithë ose një pjesë e gjurmëve që nuk përdoren për analiza i kthehen autoritetit kërkues. Laboratori ruan gjatë pesëmbëdhjetë viteve ADN-në ekstrakte nga gjurmët të cilat nuk janë përdorur gjatë analizës. Pas kësaj periudhe dhe pa kërkesë të ruajtjes të mëtejshme të lëshuar nga autoriteti kompetent, ADN-ja asgjësohet.

Nr. labo : 19-T03497

1. Analizat e ADN-së të “Agjencisë Kosovare të Forenzikës”

1.1. Përktimi i raportit AFK/2016-3193/2016-2859

Sipas raportit, rezultatet pozitive në testin paraprak për praninë e gjakut janë marrë për mostrat #3, #4, #4.1, #5, #6, #7, #9, #10, #11, #13, #14, #15, #17 dhe të rezultateve negative për mostrat #1, #2, #8, #12, #16, #18, #21.

Profilet e ADN-së të përputhshme me atë të z. DEHARI (#A.D) janë theksuar për mostrat e mëtejshme : një shtupë (#3), një peshqir i gjelbër (#4), një peshqir gri-jeshile (#4.1), një shishe prej plastike (#5) një çajnik (ibrik) i markës “SINBO”(#6), një sapun ngjyrë trëndafili i markës “PALMOLIVE” (#7), dy shtupa (#9), një shtupë (#11), një shpuzë e mbështjellë me këmishë (majicë)(#12), një ambalazhe prej plastike me mbishkrim “Gillette-MACH3” dhe një brisk rroje i përdorur (#13), një stilolaps me mbishkrim “ECOLAB” (#14), një tapë (#15), mbeten thonj të dorës së djathtë të Astrit DEHARIT(#D.D) dhe mbetin edhe thonj të dorës së majtë të Astrit DEHARIT(#D.M).

Ky raport tregon se analizat e ADN-së nuk janë realizuar mbi mostrat:

- E një shtupe (#10), një copë e hollë (#17), e një ore të markës “MOWATCH” (#19) dhe e një qeseje të zezë e lidhur (#21) të cilat nuk përmbanin sasi të mëdha të ADN-së për të bërë analizë,
- E një dantelle¹ të kaltër (#1) dhe dy pjesëve të najlonit të zeza të pështjellë (#8) të cilat nuk përmbanin sasi të mëdha të ADN-së për të bërë analizë,
- E një lecke të përhinte (#2) dhe e një shtupe (#16) të cilat nuk përmbanin sasi të mëdha të ADN-së për të bërë analizë,

Vërejtje: vetëm profilet e ADN-së të papërziera dhe të përputhshme me profilin e ADN-së së z. DEHARIT janë vëzhguar. Asnjë ADN tjetër nuk është vëzhguar.

1.2. Përktimi i raportit AFK/2016-3193/2016-2905.

Sipas këtij raporti, rezultatet pozitive në testin paraprak për praninë e gjakut janë mbajtur për mostrat #A1, #A2, #A3, #A4, dhe një rezultat negativ për mostrën #A5.

Profilet e ADN-së të përputhshme me atë të z. DEHARI janë vënë në pah për mostrat e mëtejme: një palë pantallona sportiv me mbishkrimin “S / SPRINT” (#A1), një “marcele” e bardhë me mbishkrimin “SEDEF” (#A4).

Ky raport tregon se analizat e ADN-së nuk janë realizuar mbi mostrat:

- Një xhemper i zi (#A2) i cili nuk përmbanin sasi të mëdha të ADN-së për të bërë analizë,
- Një palë çorapë (#A5) të cilat nuk përmbanin ADN njerëzore.

Vërejtje: vetëm profilet e ADN-së të papërziera dhe të përputhshme me profilin e ADN-së së z. DEHARIT janë vëzhguar. Asnjë ADN tjetër nuk është vëzhguar.

¹ Lidhëse këpucësh

1.3 Vërejtjet që kanë të bëjnë me analizat e ADN-së së “Agjencisë Kosovare të Forenzikës”

- **Gjurmueshmëria e mostrave/kampioneve**

Pakoja që përmbante mostrat është hapur më 26.06.19 në prani të një përkthyesje zonj. Sanije SOPA, që punonte për Shërbimi i Apartamenteve. Kështu na është mundësuar të verifikojmë se ambalazhi i të gjitha mostrave të listohet në të dy raportet paraprakë të cituara ishin të pranishëm.

Sipas të kuptuarit tonë, numrat në tërësi ose shkronjat që shoqërojnë numrin në tërësi u janë atribuar mostrave, për shembull #4 : një peshqir i gjelbër, #6 një çajnik i markës “SINBO”, #14: një stilolaps me mbishkrim “ECOLAB”, “A1 : një palë pantallona sportive me mbishkrim “S / SPRINT” #A3 : një “marcele” e bardhë. Këto shënime të përcjella nga një pikë dhe nga një shifër që tregojnë kampionet të cilat janë realizuar mbi mostrat për të cilat bëhet fjalë. Për shembull, #6.1 :2 shtupa në dorezën e çajnikut #6.

Mostrat e raportit AFK/2016-3193/2016-2859 janë shifruar nga #1 deri në #21 si dhe “D.D, #D.M, #A.D. nuk ekziston numri 20 në këtë listë, pa u cekur arsyet.

Në mënyrë të përgjithësuar, është e vështirë të bëhet lidhja ndërmjet listës së mostrave që figurojnë në raporte, elektroforegramet (EPG) të regjistruara mbi DVD dhe rezultatet e raportuara nga “Agjencisë Kosovare të Forenzikës”.

Sipas raportit AFK/2016-3193/2016-2859, për mostrat #4, të EPG janë në dispozicion për #4.1, #4.1.A dhe #A.2 pa u përcaktuar vendi i marrjeve. Përshkrimi i vendit të marrjeve mungon për kampionet#6.2, #12.1, #13.1, #13.2 dhe #14.4. disa nga kampionet janë konsideruar si mostra. Për shembull #3: një shtupë. Nuk ka indikacione sa i përket vendit ku ky kampion është realizuar. Një situatë e ngjashme është hasur për mostrat? Kampionet#8, #10, #11, dhe #15. Gjithashtu, për raportin AFK/2016-3193/2016-2905, mostrat #A1, #A2, #A3, #A4, dhe #A5 janë përshkruar, por jo lokalizimi i marrjeve për të cilat EPG janë në dispozicion #A1.1, #A1.2, #A3.2, #A4.1. një fije floku me rrënjën është gjetur me mostrën #A2 (xhemperi i zi). Kjo as nuk është shënuar me numër dhe as nuk është analizuar.

Sipas të dy raporteve, vetëm një rezultat i mostrës është ofruar. Është e pamundur të përcaktohet se çfarë rezultatesh janë marrë për secilën kampion të analizuar. Për shembull, në raportin AFK/2016-3193/2016-2859, për mostrën #14 (një stilolaps me mbishkrim “ECOLAB”), testi tregues i pranisë së gjakut ishte pozitiv dhe një profil i ADN-së i përputhshëm me atë të z. DEHARI Astrit është marrë. Mbi DVD, gjenden EPG për #14.1, dhe #14.4. nuk dihet nëse testi i gjakut ishte pozitiv për të dyja, dhe as çfarë rezultatesh janë fituar për kampionet #14.2 dhe #14.3 (nëse ekzistojnë).

- **Mostrat pa analizën e ADN-së**

Sipas raporteve, një numër i caktuar i mostrave/kampioneve nuk janë analizuar qoftë për shkak se nuk përmbanin mjaftueshëm ADN, qoftë për shkak se nuk përmbanin ADN njerëzor, qoftë për shkak se nuk përmbanin gjak ose materie tjera biologjike.

Sipas raportit AFK/2016-3193/2016-2859, profilet e ADN-së janë marrë praktikisht për të gjitha mostrat për të cilat testi paraprak për praninë e gjakut ka dhënë një rezultat pozitiv, përveç #10 (një shtupë) dhe #17 (një pjesë e hollë metalike). Në të kundërtën, kur testi ishte negativ, një profil i ADN-së është marrë vetëm për një sfungjer të rrethuar me një këmishë (majicë) (#12). Mostrat tjera për të cilat testi paraprak për praninë e gjakut ishte negativ nuk janë analizuar fare.

Gjithashtu, sipas raportin AFK/2016-3193/2016-2905, i profileve të ADN-së janë marrë për mostrat për të cilat testi paraprak për praninë e gjakut ka dhënë rezultat pozitiv, përveç xhemperit të zi (#A2) i cili nuk është analizuar. Një palë çorapë (#A5) për të cilat testi i gjakut në veçanti ishte negativ nuk është analizuar.

Nuk është saktësuar se cilat teknika janë përdorur për të zbuluar gjakun, praninë e materieve biologjike, as edhe cili është pragjet e koncentrimëve të ADN-së që janë përdorur për të deklaruar se nuk kishte ADN njerëzor ose jo mjaft ADN për ta analizuar.

- **Tabelat e rezultateve**

Tabelat e rezultateve të pranishme në raportet AFK/2016-3193/2016-2859 dhe AFK/2016-3193/2016-2905 tregojnë se të gjitha profilet e ADN-së janë complete. Duke konsultuar EPG në dispozicion mbi DVD, mund të konstatohet se kështu nuk është rasti për profilin ADN të kampiones #7.1. ky profil i ADN-së megjithatë mbetet i përputhshëm me profilin e ADN-së së z. DEHARIT.

2. Analizat e reja të ADN-së

Në funksion të informacioneve që kemi në dispozicion, ne jemi përpjekur të kryejmë kampione të reja mbi mostrat që na janë dukur të përshtatshme. Që do të thotë të vendeve ku mund të imagjinojmë praninë e ADN-së të ndonjë personi të tretë që ka bashkëvepruar me z. DEHARIN.

Ne kemi zgjedhur të bëjmë një kampion të dukshëm mbi tapën e shishes nga plastika (#5), t'i ekzaminojmë mbetjet e thonjve të dorës së djathtë (#D.D) dhe të majtë (#D.M) të z. DEHARIT dhe të orës së markës "MOWATCH" (#19).

Kampionet janë realizuar më 01.07.19. duke e hapur ambalazhin e mostrave, ne kemi konstatuar se mbështjellësit për të cilët mendohej se ruanin thonjtë (#D.D dhe #D.M), ishin të zbrazët. Ne e interpretojmë këtë vëzhgim me faktin se këto mostra duhej të konsumoheshin plotësisht gjatë analizave të rishqyrtuara nga "Agjencisë Kosovare të Forenzikës".

Më poshtë detajet e veprimeve të realizuara.

2.1. Metodat

Mostrat e transmetuara janë analizuar në veçanti me metodat e mëposhtme :

KAMPIONET

Kampionet janë marrë me përdorimin e shtupave 4N6LOQSwabs Gjenetik (COPAN) të lagur me një pikë uji steril (një shtupë për secilin kampion).

NXJERRJA E ADN-SË

Protokolle të ndryshme zakonisht janë përdorur në UGF me qëllim të nxjerrjes pastaj pastrimi i ADN-së mundësisht të pranishëm në kampione. Protokoli është zgjedhur në funksion të karakteristikave të këtij kampioni.

PËRCAKTIMI I SASISË SË ADN-SË

Koncentrimi i ADN-së mashkullor dhe i ADN-së së përgjithshme (Mashkullor dhe femëror) të pranishme në kampione janë përcaktuar para amplifikimit me një mjet të një PCR sasior në kohën reale me kit Kuantifikim Trio (Applied Biosystems) në një Aparat Biosistem 7500 Real-Time PCR System.

AMPLIFIKIMI I ADN-SË

ADN-ja ekstrakt i kampionit është plotësuar me PCR duke përdorur të paktën një nga pajisjet e mëposhtme: AmpFISTR NGM SElect i versionit standard ose ekspres (Applied Biosystems), NGM Detect (Applied Biosystems), PowerPlex ESI 17 Sistem i shpejtë (Promega). Këto kite mundësojnë analizën e 16 vendeve që gjenden në kromozomet autosomale dhe japin indikacione sa i përket llojit të personit në origjinën e materialit biologjik të analizuar.

ELEKTROFOREZA

Një aparat i elektroforezës kapilar Applied Biosystems 3500xL është përdorur për ta ndarë dhe zbuluar ADN-në e përforcuar.

Informacione plotësuese për metodat e përdorura mund të merren sipas kërkesës. Në pajtim me urdhëresën e DFJP në laboratorët r analizës së ADN-së (RO 363.11), rezultatet e analizave të ADN-së janë konfirmuar me së paku dy analiza të pavarura.

2.2. Materiali dhe rezultatet

Nr. i laboratorit: 19-T03497a

Nr. tjetër : #5

Materiali i pranuar : një shishe prej plastike

Data e pranimit : 22.05.19; data e kampioneve : 01.07.19

MATERIALI I ANALIZUAR

Një shtupë e marrë nga kapaku i verdhë i shishes.

ANALIZA E ADN-së MBI KROMOZOMET AUTOSOMALE

Karakteristikat : Profili i ADN-së së përzierjes, fraksioni i madhe korrespondojnë me një profil tjetër, fraksioni i vogël jo i interpretueshëm.

Gjinia : M vendndodhja e Nb NGM SElesct : 16

Komentimi: korrespondon me profilin e ADN-së të z. DEHARI Astrit

Nr. i laboratorit: 19-T03497b

Nr. tjetër : #D.D

Materiali i pranuar : zarfet që supozohet se përmbanin mbetjet e thonjve të dorës së djathtë të z. DEHARI Astrit

Data e pranimit : 22.05.19; data e hapjes së zarfeve : 01.07.19

MATERIALI I ANALIZUAR

Nuk ka kampion sepse zarfi ishte i zbrazët.

Nr. i laboratorit: 19-T03497c

Nr. tjetër : #D.M

Materiali i pranuar : zarfet që supozohet se përmbanin mbetjet e thonjve të dorës së djathtë të z. DEHARI Astrit

Data e pranimit : 22.05.19; data e hapjes së zarfeve : 01.07.19

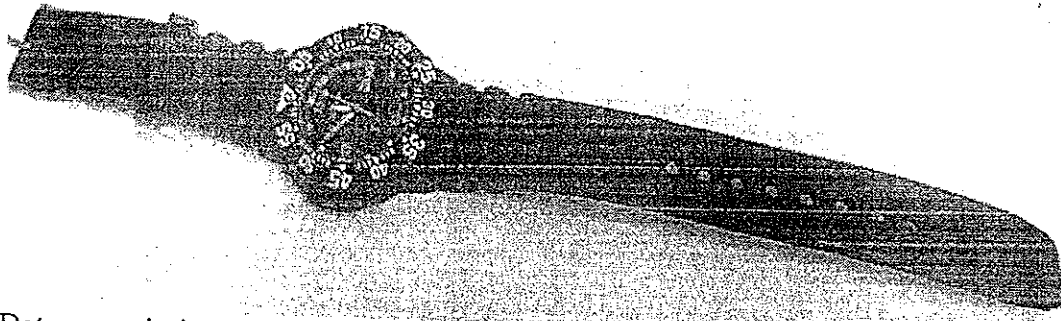
MATERIALI I ANALIZUAR

Nuk ka kampion sepse zarfi ishte i zbrazët.

Nr. i laboratorit: 19-T03497d

Nr. tjetër : #19

Materiali i pranuar : një orë e markës "MOWATCH"

Data e pranimit : 22.05.19; data e hapjes së zarfeve : 01.07.19

MATERIALI I ANALIZUAR

19-T03497d1 : Një shtupë e marrë në faqen e jashtme të rripit dhe të kuadrit të orës.

19-T03497d2 : Një shtupë e marrë në faqen e brendshme të rripit (që prek lëkurën)dhe të kuadrit të orës.

ANALIZA E ADN-së MBI KROMOZOMET AUTOSOMALE

19-T03497d1

Karakterizimet : Profili i ADN-së së përzier, fraksioni i madh vjen nga një njeri i panjohur, fraksioni i vogël jo i interpretueshëm.

Gjinia : M vendndodhja e Nb NGM SElect : 14

Komentimi: H1

19-T03497d2

Karakterizimet : Profili i ADN-së jo i interpretueshëm

vendndodhja e Nb NGM SElect : 14

Komentimi : -

2.3. Vërejtje dhe interpretimi

“Agjencisë Kosovare të Forenzikës” e ka amplifikuar ADN-në me mjetin e kitit Identifiler (Applied Biosystems) i cili përmban 16 lokus. Kiti NGM SElect (Applied Biosystems) që ne e përdorim përmban gjithashtu 16 lokus. Në përgjithësi 10 lokuse janë të përbashkëta për të dy kite.

- **Kampioni e kryera mbi kapakun e verdhë të shishes së mjaltit prej plastike (#5)**

Ky kampion përmban shumë ADN. Na ka mundur të marrim një profil të ADN-së së përzier. Ai është i përbërë nga një fraksion i madh që është dukshëm i një personi të vetëm. Profili i ADN-së i këtij kontribuuesi të madh ka qenë i krahasuar me profilin e ADN-së i referimit të z. DEHARI Astrit i përdorur nga “Agjencisë Kosovare të Forenzikës” (#A.D). këto profile korrespondojnë me 10 lokuse në dispozicion për t’i krahasuar. Fraksioni i vogël është dobët i pranishëm, por nuk është i shfrytëzueshëm.

Profilet e ADN-së së z. DEHARI Astrit dhe i fraksionit të madh të kampionit të kryer mbi kapakun e verdhë të shishes prej plastike (#5) korrespondojnë me 10 lokuse në dispozicion për t'i krahasuar. Me qëllim që të përcaktojmë sa i përket vlerës provuese të kësaj korrespondence, ne e kemi marrë parasysh probabilitetin e rezultateve të vëzhguara në funksion të propozimit sipas të cilit z. DEHARI Astrit është kontribuuesi më i madh i përzierjes së ADN-së të theksuar për gjurmën në fjalë në krahasim me probabilitetin e këtyre rezultateve në funksion të propozimit alternativ sipas të cilit kemi të bëjmë me një të panjohur që nuk lidhet me z. DEHARI Astrit. Raporti i probabilitetit është quajtur raport i mundësisë(gjasave).

Raporti i mundësisë i rendit të një miliardi është atribuar duke konsideruar që kemi të bëjmë me një korrespondencë mbi 10 lokuse (Foreman and Evett 2001).

Ky raport i gjasave tregon se ka të ngjarë me miliarda herë se është më se e mundur që të vëzhgohen rezultatet e analizës sonë sikur z. DEHARI Astrit të jetë kontribuuesi kryesor i përzierjes së ADN-së, së theksuar, për kampionet e realizuara mbi kapakun e verdhë të shishes së plastike (# 5) më parë se sa që kemi të bëjmë me një të huaj jo i dukshëm për këtë person.

Interpretimi i mundshëm i rezultateve është i kushtëzuar nga informacionet të cilat na janë transmetuar. Në rast se këto informacione nuk do të jenë korrekte, apo nëse elemente të reja do të dalin në shesh, një interpretim i ri do të jetë i nevojshëm. Ky interpretim në asnjë mënyrë nuk informon për mekanizmat ose veprimet që çuan në posedimin e materialit biologjik në fjalë, por siguron vetëm informacione për origjinën e tij.

- **Kampionet e realizuara mbi orën e markës "MOWATCH" (#19)**

Kampionet e realizuara mbi faqen e jashtme të rripit dhe kuadrit të orës së markës "MOWATCH"(19-T03497d1) ka mundësuar të kemi një profil të ADN-së së përzier. Ai është i përbërë nga një fraksion madhor i pjesshëm (14/16 lokuse) me prejardhje nga një person i panjohur që ne e kemi emëruar H1. Ky profil i ADN-së është ndryshe nga ai i z. DEHARI Astrit (#A.D). një fraksion minor në veçanti është i pranishëm. Ky megjithatë nuk është i realizueshëm.

Kampionet e kryer mbi faqen e brendshme të rripit dhe kuadrit të orës (19-T03497d2) nuk na ka mundësuar të kemi një profil të realizueshëm të ADN-së.

3. Bilanci i analizave të ADN-ës dhe përfundimet

3.1. Analizat e realizuara nga "Agjencisë Kosovare të Forenzikës"

- Profilet e marra nga "Agjencia Kosovare e Forenzikës" të ADN-së janë të cilësisë së mirë. Ata korrespondojnë të gjithë me profilin e ADN-së së z. DEHARI Astrit dhe nuk paraqesin karakteristika të përzierjeve të ADN-së. Studimi i rezultateve analitike të ofruara (elektroforegrameve të DVD) konfirmojnë interpretimin i cili është bërë. Këto rezultate janë të pajtueshme me faktin se kemi të bëjmë kryesisht me mostra për të cilat testi i zbulimit të gjakut ishte pozitiv, pra që përmban sasi të theksuara të ADN-së. Vetëm

një profil i ADN-së është marrë për një mostër për të cilën testi i pranisë së gjakut ishte negativ (#12).

- Duke u bazuar mbi përmbajtjen e raporteve AFK/2016-3193/2016-2859 dhe AFK/2016-3193/2016-2905, është vështirë, themi e pamundur, të bëhet lidhja ndërmjet të lokalizimit të kampioneve të cilat janë realizuar dhe rezultateve të cilët janë fituar. Në veçanti, asnjë listë gjithëpërfshirëse e kampioneve, të lokalizimit të tyre dhe të përshkrimit të rezultateve të fituara për secilin nga ata që nuk shihet në këto raporte.
- Në mesin e mostrave/kampioneve të cilët janë marrë në konsideratë, me dhjetëra të tilla nuk i janë nënshtruar analizave të ADN-së. Sipas raporteve AFK/2016-3193/2016-2859 dhe AFK/2016-3193/2016-2905 këto mostra nuk ishin analizuar pasi që shumë pak ose fare ADN nuk është zbuluar. Asnjë prag i zbulimit nuk është paraqitur në raporte. Për ndryshe, kuantifikimi i ADN-së nga PCR në kohën reale nuk është saktësuar mjaftueshëm për të përcaktuar mënyrën e besueshme nëse një profil i ADN-së i realizueshëm do të mund të fitohet apo jo. Në veçanti, profilet e ADN-ve të realizueshme mund të merren edhe nëse koncentrimi i ADN-së së matur me PCR në kohën reale është baras me zero (e.g. M Poetsch dhe al. 2016). Për tri mostra të pa analizuar, është thënë se ato nuk përmbanin gjak ose materie tjetër biologjike. Metoda e detektimit dhe pragu nuk janë saktësuar. Në mesin e tyre figurojnë në veçanti një orë (#19), një xhemper i zi ("A2") dhe një palë çorapë (#A5). Do të mund të pritnim që këtu të vërejmë ADN njerëzore, sikur të dihet se rrobat kanë qenë veshur. Rezultatet e fituara për mostrën #A2 (një xhemper i zi) janë të papritura sepse gjaku është detektuar, megjithatë analizat e ADN-së nuk janë realizuar sepse shumë pak ADN ishte i pranishëm sipas raportit në fjalë.
- **Analizat e realizuara me CURML**

Analizat e realizuara me CURML nga një kampion në pjesën e jashtme të orës së z. DEHARIT kanë vënë në pah praninë e një ADN-ja me prejardhje nga një njeri i panjohur të cilin ne e kemi emëruar H1. Profili i ADN-së së H1 mund të krahasohet me profilet e ADN-ve të personave të njohur.

3.2. Përfundimi

Sipas raporteve AFK/2016-3193/2016-2859 dhe AFK/2016-3193/2016-2905, të gjitha profilet e ADN-së të fituara nga "Agjencia Kosovare e Forenzikës" korrespondojnë me profilin e ADN-së së z. DEHARI Astrit. Këto profile të ADN-ve kryesisht janë fituar duke u nisur nga gjurmët që kanë reaguar pozitivisht në testin e detektimit të gjakut. Nag gjurmët që kanë reaguar negativisht në këtë test, vetëm një profil i ADN-së është fituar ndërsa gjurmët tjera nuk janë analizuar fare. Përqindja e ultë e sukseseve të fituara për këto gjurmë sugjeron se procedura analitike e përdorur nga "Agjencia Kosovare e Forenzikës" nuk ishin shumë të ndjeshme.

Si ilustrim "Agjencia Kosovare e Forenzikës" nuk i ka analizuar kampionet e realizuara mbi orën e z. DEHARI Astrit të cilët, sipas tyre, përmbanin shumë pak ADN. Ne ia kemi dalë të fitojmë një profil të ADN-së që kishte prejardhje nga një njeri i panjohur i emëruar H1 përmes një kampioni të ri të realizuar mbi të njëjtën orë. **Kjo sugjeron se profilet e ADN-ve potencialisht do të mund të merreshin edhe për gjurmët tjera të cilat nuk janë analizuar nga "Agjencia Kosovare e Forenzikës".** Analizat e tilla do të mund të realizoheshin duke u nisur nga ADN-të trashmë të nxjerra nga "Agjencia Kosovare e Forenzikës" ose duke u nisur nga kampionet e realizuara nga CURML, për sa kohë që është ruajtur materiali.

Është gjithashtu e rëndësishme të saktësohet se nuk është e mundur të përcaktohet kur dhe si një ADN është vendosur mbi një bartës. Pra nuk është e mundur të lidhet një person me një veprimtari bazuar në praninë e thjeshtë të ADN-së së tij (duke u nisur nga parimi se origjina e kësaj ADN-je nuk do të kontestohet). Elementet tjera të hulumtimeve duhet të konfirmojnë informacionet e sjella nga ADN-ja. Në këtë kuptim, profili i ADN-së së njeriut të panjohur H1 i vënë në pah në saj të analizave të realizuara nga CURML do të duhej të shfrytëzohej me kujdes. **Me kërkesë, profili i ADN-së të H1 do të mund të krahasohet me profilet e ADN-ve të personave që kanë të bëjnë me këtë aferë.** Nuk është e mundur të përcaktohet nëse depoja e kësaj ADN-je është në lidhje me vdekjen e z. DEHARI Astrit apo nëse është vënë përpara apo pas vdekjes, për shembull gjatë zhvendosjes ose transportit të trupit.

4. Literatura

- LA Foreman and IW Evette (2001). "Statistical analyses to support forensic interpretation for a new ten-locus STR profiling system" Int J Legal Med 114(3) : 147-155
- M Poetsch et al. (2006) "Does zero really mean to mean nothing?-first experiences with the new PowerQuant(TM) system in comparison to established real-time quantification kits." Int J Legal Med 130: 935-940

Mbesin në dispozicion tuajin për të gjitha njoftimet plotësuese, ju lusim që të pranoni përshëndetjet e veçanta.

M Sc C. GEHRIG
(nënshkrimi i palexueshëm)
Geneticien forensique SSML

Dre s Sc V. CASTELLA , PD, MER
(nënshkrimi i palexueshëm)
Geneticien forensique SSML

Unë, i poshtë nënshkruari, Ismail Ismaili, përkthyesi-interpret gjyqësor i autorizuar nga Gjykata e Qarkut në Gjiilan, më vendimin nr. 238/2009 e vërtetoj saktësinë dhe autorësinë e përkthimit nga gjuha frënge në gjuhën shqipe. Në dëshmi të kësaj, kam vendosur nënshkrimin time dhe vulën e datës 19 tetor, 2009, në Prishtinë, Kompania e përkthimeve « Prestige », Rr. Garibaldi, hyrja 5/5, Prishtinë. Nr. I kontaktit +383 45 20 21 21 perkthimeprestige@gmail.com.

Përkthyer më 20.10.2019 në Prishtinë

III. Konkluzionet

Në bazë të të gjitha elementeve që kemi në dispozicion dhe në vazhdimin e analizës së kryer në laboratorët tona ne mund të pranojmë konkluzionet e më poshtme :

1. Ashtu siç është thënë në ekspertizën tonë EI180001, ne kemi dyshime që lidhen me rrethanat e vdekjes së z. DEHARI Astrit. Në fakt hipoteza e një vetëvrasjeje e z. DEHARI Astrit përmes mjete të caktuara nga mjekët ligjor duket pak e vërtetë dhe intervenimi i një personi të tretë në proces fatal duhet të kihet parasysh.
2. Analizat e ADN-së të kryera në laboratorët tona kanë mundësuar të vejnë në dritë një profil të ADN-së mbi mostrën e përshkruar nga ekspertët e Kosovës siç thuhet se përmbanë pak ose shumë pak ADN.
3. Nga ajo çfarë u tha, ne vlerësojmë se një hetim i ri është i nevojshëm për t'i qartësuar rrethanat e vdekjes së z. DEHARI Astrit. Ekipet tona dhe laboratorët tona janë në dispozicion të hetuesve të ngarkuar me çështjen.

Materiali që është vënë në dispozicion nga CURML do të ruhet në pritje të udhëzimeve të reja nga ana e mandatit ton.

(nënshkrimi i palexueshëm)

Prof Dr med. T. FRACASSO
Specialist FHM në mjekësi ligjore
Mjek-shef

(nënshkrimi i palexueshëm)

20.06.19

Prof. Dre med. S. GRABHERR
Specialist FHM në mjekësi ligjore
Drejtoreshë e CURML

Dre s Sc V. CASTELLA , PD, MER

(nënshkrimi i palexueshëm)
Geneticien forensique SSML